

An American newspaper,
printed in the Windish
language, promulgating
American ideas and prin-
ciples to liberty loving
Windish race

Published every Friday

AMERIKANSZKI Szlovencov Glász

AMERICAN WINDISH VOICE 360-inches adv. 50%
360 Reading 50%

"ENTERED AS SECOND-GLASS MATTER JANUARY 13, 1922, AT THE POST OFFICE AT BETHLEHEM, PA. UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879."

Nájváles i nájboles rassúrjene vendiske novine
vu Zdrúzseni Drzséla, steri vászki red vu Ameriki zivoucisi vendov
szlisnoszti szlüssi.

Sahaja vászki pétak

VOL. VII. LEJTNITECSAJ.

BETHLEHEM, PA. — PITTSBURGH, PA.

BRIDGEPORT, CONN. JUNIUS 24, 1927.

No. 25.

Bethlehemszki varaski
tanácsnicke szo nej
szkoncsali z-Trafic
Signálami

Bethlehemszki varaski tanácsnicke szo zdaj preminouesi pondejek na szvojem rédnou kédnskom gyülejsi, pá naprej vzhli trafic signálov delo, ali szkonesanye szo nej prineszli; ár szo pri cejnaj esese i zdaj nej mogouesi vréd prídti. Kak szmo zse píszali, po s treetaj sejso napraviti traffic signál poszvejte, tákse kak je v-Allen town májo, ali cejne szo tak neprigljane edne do drújige, ka do znouve cejne proszili od fabrikantov.

Kak je szkonesano, ete keden do esese ednou konferencio melli tanácsnicke med szobov, prve kak sztém delom szkonesajo.

PIÁNO VUCSENÍKOV
KONCERT

Lamprecht Mieci dipl. piáno-vucsitele vueseníkov egzájmena koncert je zádnyo nedelo vescér bio obdrzsáni vu Vogrskom Halli, pri steroj príliki szmo páli meli príliko szo ovýsuti, kakse hvále vrejdno delo szkonesáva Lamprecht Mieci z-tém, ka bethlehemszko deco z-táksim lejpim naprejidejnym ves. Vu Lamprecht Mieci piáno studij sze trno doszta szlovenszke decé i odrasceni vesci igrati na piáni i na gizdávi sze lehko szpomenémo, ka rávno szlovenszki vuesenicka sztojjo na prvom meszti vu na prejdejnyi, steri nájbougse igrajo. Vu koncerti szo szledesí szlovenszki vuesenice vzéli: Kertsmár Helen, Krányec Irén, Kardos Helen, Krányec Olgus, Czopoth Josephine, Pock Irmus, Stiegler Lontika, Zakocs Annie, Banko Giella, Banko Mary, Franko Olgus, Vörös Frank, Pock Rudi.

Porácsamo szlovenszkiem sztarisam, naj dájo vesciti na piáno igranye szvojo deco, kí májo mogocnoszt na tou i szledi do gizdávi na szvojo deco, deci pa vescheljé szprávio.

Ogen vu stori na trétem
streeti

Tak míslijo ka je vu szmetáj
ogen zacsnyeni

Doszta kvára sze je napravilo na blági vu Herman J. White baoti na 215 E. 3rd St. v-Bethlehami gda je v-tork gojno ob frtao devétoj véri, do eti mao je nej znáno formo ogen vóvdaro vu peovnici. Nájveces kvára je na tom gvanti od diná i vodé stero szo pri pogásonyi náciel. Mr. White nemre datí raztolmaesenye kak sze je ogen zacsno. Baoto je oudpro kak návadno gojno ino zacsno pometati, gda je naednouk vu bauti din ovárao, tam mímo hodéci lüdjé szo tündi vidli din ino je nisterni vescaszi alarm poszlo ognyogaszilcom z-33 ognyo szignála.

Mr. White právi, ka je vu nyevoj baoti pouleg \$30,000 vrejdno blága bilou, szekolácie pa szamo za \$18,500 má. Zdaj escse nemre praviti kelko je kvára, ár prvele vsze more szkousz szpreglédnyeno bidti.

Slovenszke Rim. Kath.
Cérkvi Piknik

Juliusa 3-ga i 4-ga bode velki piknik vu Szv. Jozsefa fájnom Parki, steroga de obdrzsávala Szlov. rim. kath. cérkev. Tó piknik esese od vszej do eti mao drzsáni piknikov prednej si bode, ár z-New Yorka Szpejv szko Drüstvo "Domovina" pri de v-Bethleham, Pa. pod Ignaci Hude voditelszvom. Strtoga Juliusa Piknik je vyszgádár trno vescheli bio, stero zdaj vu étom leti tündi neosztáne vö i ka je esese bole gvüsn, veszeljsi bode od vszej prvejsi.

Tou je tündi trno prípravno, ka kí vnedelo nede mogouesi za szilnoga dela volo prídti na piknik, tiszti lehko v-pondelej príde, ár v-pondejek rávno vsze tak veschélo bode i esese morebidti bole kak v-nedelo.

Rákóczi Betezsne Pom.
Drüstva Piknik

Rákóczi Vogrszko Betezsne Pomágajouesega Drüstva 66-ta bethlehemszka vejka zdaj v-nedelo, jun. 26-ga, popoldnévi ob. 1. véri letosz prvi velki piknik priédi vu szlov. evang. parki. Za veschélo igrouto, dobro jejszt vino i pítvino je poszkrbleno. Kí sze sesé veschélo eszüti, naj tao vzeme na tom pikniki.

Szkoncsano solszko leto

Zdaj v-nedelo juniusa 26-ga popoldnévi ob 4. véri bode poszvétjeno szkonesano solszko leto Szlovenszke Rimszke Kath. Soule Szv. Jozsefa vu cerkvenom basementi, pri steroj príliki deca edno lejpo i povidno spilo naprej dá szlojim prijátelom za konec soule i hválo szvójom sztarisom, kí szo vnuougo trüdov i pejnez áldúvali na szvojo deco vu tom solszkom leti, naj deca tak réndo i csísto lehko vu soulo hodi. Za tou je esese solszka oblásts zouszedno polhválija szlovenszke rim, kath. soule deco, ka je csísta vu soulo hodi.

Vszáki sztaris, kí na szrdei noszti szvoje decé sors, naj přide na tou naprejdávaný tak tündi solszke decé prijátelje i prijátelce, ár esi deca vélkoi sereg vídi na tisztem naprej dávanyi stero ona produkáliva, vszbole volou má na príseszno veseny.

Notrisztolejnye kárte je za odrasesene 50 centov za ono deco pa, kí nehodijo vu rin, kath. soulo 20 centov.

"Zmrzsnyeno Dejte" vu Strand Theáteri

V-pondejek i tork, juniusa 27-ga i 28-ga.

Brezi pára poviden vogrszki kejp bode notri pokázan: zdaj prísetni pondejek i tork, juniusa 27-ga vescér vu STRAND Theáteri, ob steroj príliki bude naprejdávaný eden "Léresen kejp, po iméni "ZMRZSNYE NO DEJTE", velka dráma, steroga zgodba sze je na Vogrskom zgájala. Toga filmá vysebina je natelko zdrzna, povidna, k-steromi szpodobno interészántne malo jeszte. Toplo porácsamo vyszakomi, naj pogléndne té kejp i gvüsn szmo, ka sze vyszakomi prevees povidi, nikáki ga esese dvakrat pohlédnejo.

KÉDNISSKA KRÓNIKA

VU ZADNYI KÉDNAJ SZE ORSZÁGA

vu vérszteni sztálisaj z-interészántni szkázami nájdemo. Governmenta kancelaje i stampi tou glászijo, ka je v-orszagi neszmero velki prospéritas.

Zezávajo sze na tou, ka vees vagounov blága nakládajo dén za dnévom, kak vu lajnszkom leti etaksega lípa, ino vees, kak gdakoli inda, od steri mao je ete ország szamosztó grátao. Na tou sze tündi zezávajo, ka velke kompanijé, trusti na preszánoma placsüjejo divitende.

Momore konstatejrat i moremo pripoznati, ka szo tá glásanya vsze isztszka i mí sze niti ne dvojújemo v-tom. Ország dnesz vees pouva liki gdakoli od tiszti mao, kak gorisztó jí i trusti z-nezgovorno velkim profitom dajó delati.

PROUTI TOMI PA JE SZTRADANYE ZDAJ ZSE

nepreládano v-orszagi i csi duzse, vszbole je véksa szükcsína, vu doszta vásrasa na jere manyárvajo lüdjé brezi dela.

Vu Detroiti, Clevelandi, Pittsburghi i Chicagi szo de lavaei od 1907-ga leta mao nej bíli vu táksoj nevouli, kak szo zdaj; vu Bethlehem Steel fabriki tündi trno dojplacsüjejo de lavaei od preminouesega kédna mao i eti zse tündi doszta délavcov hodi po vilicaj brezi dela. Z-tém zrokom pa lehko právijo, ka je lázs cejli prosperitás, ár je velka vérsztena depreszia v-országá.

Tou je isztszka, ka pouleg prejk méré obilnoga pouvanya sze delavcov velki tao vópotíz ne z-dela, ár nágló gorinafuda no vnuougo pouvanya je potrebjog avelka alkohola market po polnomá prejk vózela nemska imitácia.

CSÍ Z-VNOZSINSZKIM POUVANYOM DNEZ EDEN

delavec tríkrát telko pouva, kak vu 1914-om leti, te je tríkrát tákse méré trosenyje potrebjog avelka alkohola market po polnomá prejk vózela nemska imitácia.

Aliou potrebüvajouese velko trosenyje prihája vu blíza nyi lejtaj; szpolj-do tecász, dokec pod prejk méré pouvanya tezsávov szpouvanoga blága cejno na eden tréti tao ne po nízsoj.

Znábidti, ka országa zsítska standard-a té velke méré pozdigávaný potrebüje na káksi deszét lejt, tak szi pa te lejko raesunamo na tou, ka vu naszledüvajouesi deszét lejtaj do sze dobrí i bozsní trzstveni i dela sztáliske szpremenyávali.

Vezdánsyi velki kriszis, brez delavnoszt de sze pozdigávala vu pridoucesem leti i pred 1929-im letom pobougsanya ne mremo esakati.

Csi gli ka sze vedno bole po véksáva automobile-mánia, tekocega leta vu prvi pét mejszecaj szo za 12 percentov meyne autojov napravili, liki preminouesega leta vu prvi pét mejszecaj. Interészántno, ka ja

pri Ford automobilej zmenkávanye vékse bilou, ár je Fordovo pouvanya od lajnszko pouvanya za 26 percentov gráztal ponízsan.

Da pa racsuní nájveeskrát lazsej, tej 12 percenti tündi ne veschüjjo popolne isztszne.

NEMREMO DOSZTA DOBROGA CSAKATI

vu vérsztenom zsvilejnyi od onoga dogotka tündi nej, ka je nemska i angolszka kémicsna indusztria zdaj zse sztálno vu zvézo sztoupila med szebom, i z-vkùpnov moesjou zacsnejo attak prouti Zdrüszeni Drzsély evetécoj kémiji.

Amerikanská ocelna indusztria je zse obesütila, ka ka znamenije europszki ocelni kartel i za pár mejszecov nasa kémicsna indusztria zdaj zse sztálno vu zvézo sztoupila med szebom, i z-vkùpnov moesjou zacsnejo attak prouti Zdrüszeni Drzsély evetécoj kémiji.

Nemska kémia esüdna dela naprej posztávi i prva nyéna csiúda je tou bíla, ka je na podplate posztávi steinkul vu nemskej drzséli.

Vu naszledüvanyi té zváze nemska kémicsna indusztria k-kapitaliséi, k-pejnezi príde i zdaj zaisztino lehko k-delí zacsne, ka naj z-szvojimi pripouvami zaszíple cejli szvjet.

Eden nemska pripouv je zse na nikoj djao vu zádnyi seszti mejszecaj nase kémicsne indusztria edno vrszto, ár je lezsenoga alkohola market po polnomá prejk vózela nemska imitácia.

ALI NAJVÉKSI VDÁREC JE DÖNOK TOU ZDAJ,

ka je vrcmen farmere va polovicu országi na nikoj djalo, ár nepresztanno dezsdzoujje i mrzlo vrejmen je zse doszegamao nezgovorno kvára napravilo vu Zdrüszeni Drzsély.

Psenica je preminouesi keckenovejse stíri cente dragsa gráttala po bushelaj, kukorec pa szíromaski lüdjé dnesz-vüttö nebodo mogouesi plácsati.

Od májusa 15-ga do 31-ga sze je kukorec cejna po tonni za szedn dóllárov pozdgóna, vu prvoj polovicu juniusa pa sze k-toj cejni novejsei stíri i pou dólárov k-coj vdáj.

Csi sze vrejmen vu tekoucesem ali konesimár vu prísesznom kédni popolno ne szpremeni i ne gráta topo, te sze kukorec cejna znova pozligne za 6—7 dóllárov po tonni, psenice cejna sze pa pozdgíne na dvá dóllára.

Csi sze vrejmen vu tekoucesem ali konesimár vu prísesznom kédni popolno ne szpremeni i ne gráta topo, te sze kukorec cejna znova pozligne za 6—7 dóllárov po tonni, psenice cejna sze pa pozdgíne na dvá dóllára.

Drzsimo lájznice csiszste na automobile

Z-Harrisburga glászijo: — Poetomtoga gorizasztávijo tiszte automobile, steri na szvoji automobilej lájznice tak zámañane, ali blatne májo, ka szo numere nemrejo preesteti. Tomi zrok je tou, ka jesztejo táksszaki automobile, drájverje, steri számí naprávijo za nepreestetne lájznice racsune záto, ka sze vu nevoule lezsezje ognejo nevarnoszti i lehko pobegnejo brezi toga, ka bi nyuvó numero z-lájznica dolí szpísa. Odszegamao de vászki ponastigani, kí nede drzsao vu szisztovesi automobilek tagse.

Allentownska zenszka pozsgána od plaména

Rávno vu prípravnom vrejmeni pridouesa pomoues je obránila Mrs. Bertha Lerner od gívüne szmerti, gda je zdaj v-pondejlek popoldnévi tá zsen szka na szvojem doumi 314 Li mestone streeti v-Allentowni oljove káble gor obrnoula, stere szo explodgejrale i plamén je nyéni gvant zácsó napádati. Szouszidje szo esüli explodáci jo ino szo sze nyej vesaszi na pomoues pászili, ár je zse pod z-plemon zácsó goreti. Nyou szo szouszidje vesaszi vu Dr. F. L. Burke kancelajo odneszli na 327 Ridge streeti, gde je nyej doktor rane notri za vézo i potisztom szo jo domou szpravili.

Youngstown, O., jun. 22. — Simeón D. Fess szenátor, Coolidge prezidenta eden nájbole zavüpní prijátel, je veseraj vesér na ednom banketi vögglászo, ko Coolidge zagvüsnö sesé tao vzéti vu odebéranyi na tréji terminus za prezidenta, ne briga sze on z-tém, csi on jedini prezident bode vu Zdrüszeni Drzséla doszegamao, steri prelomi Washingtona örcesino, ka eden eslovek nájvise szamo vu dvema terminusa lehko bude prezident poszpoulama, ton nyega nika ne szenejra, naj ga szamo odeberéjo.

COOLIDGE PREZIDENTA NOUVA KANDIDÁCIA

Fess szenátor, prezidenta zavüpní prijátel, je veseraj vesér na ednom banketi vögglászo, ko Coolidge zagvüsnö sesé tao vzéti vu odebéranyi na tréji terminus za prezidenta, ne briga sze on z-tém, csi on jedini prezident bode vu Zdrüszeni Drzséla doszegamao, steri prelomi Washingtona örcesino, ka eden eslovek nájvise szamo vu dvema terminusa lehko bude prezident poszpoulama, ton nyega nika ne szenejra, naj ga szamo odeberéjo.

MRTELNOSZT

Velka zsaloszt je doszégnola Schemenek familio zdaj v-tork, gda szo familia gláva 59 lejt sztari Schamenek János vu St. Lukes spitáli mrlí, od one oryanynoszti, steri sze nyim je zgoudilo zdaj tou preminoues nedelo predpoldnom, gda szo döli po sztubaj szpádnoli na szvojem doumi 128 Graham Court, Bethlehem, Pa. Rojeni szo bilí v-sztárom kráji v Stevanovci.

Zsalujejo nyigova zsená Maria i sészt decé: Anna, Mary Frank, Theresa, Margaret i Christina vszi v-Bethleheni, dvá brata, Joseph i Stephen obá z-New Brunswick, N. J. vnuougo rodbine i prijátelov.

Bilí szo kotriga Prvo Szlov. Brat. Pom. Drüstvi pri maternom Drüstvi v-Bethleheni, Pa. i szlov rim. kath. cérkvi. Perekó

Szlovencov Glász

AMERICAN WINDISH VOICE

SZHAJA VSZAKI PÉTEK - PUBLISHED EVERY FRIDAY

Editor Alex Kardos, reditel

Published by the American Windish Publishing Co., Inc.
John Hassai, Secretary. Joseph Korpics, Business Manager.512 East Fourth Street, Bethlehem, Pa.
Telephone 2940NAPREJPLACSLA CEJNA: SUBSCRIPTION RATES:
Na cejlo leto ..... \$2.00 For one year \$2.00
V Jugoslávijo ..... \$3.00 For Jugoslávia \$3.00

Entered as second-class matter January 13, 1922, at the post office at Bethlehem, Pa. under the Act of March 3, 1879."

Na farme kúpüvanye napeláva- jo csalární agentje nesrécs- ne notrivandrajoucse

Kak sze vršenijo vózospilati nistere farm agencije notri-
vandrajoucso právo? — Farmo kúpüvajoucesi slovenci
naj bodejo pazlív!

Notrivandrajouesa práva, stera vópovej, ka za farmere i farmerszke delavee popištno kvoto zagyüsa, je ednomi nouvomi hiéne seregi oudpro gori očsi. Tej brez dúsnevejsztni agentje szo zdaj na tákse notri-
vandrajoucse vrgli vó szvojo mrežso, stera nouva práva eto pout vkrat zapré od szvoje familié i narátajo ji, ka csi farmo kúpi, szvojo familié vu popištno kvoti lehko vózsprávio, persze tou je prouti právi-
di esinejnye i pouleg toga ne zagyüsa popüst, milosec familié, ár szamo na one farme-
re szlís, kí szo pred 1. juli-
usom 1924. leta z-popištnov kvotov kak polodelszki delave-
ci prisli vu Ameriko.

Edna firma, stera je vu ták-
so formo zapelávala vu szvojo mrežso napelane lüd, i stero firmo zdaj postinszka oblászt pred právou posztávi, je med vecsim etakse pízsalu vu szvo-
jem pízsmi:

"Mí vu onoj odlouesenou-
sztávi sztojimo, ka Vase blíz-
nye, ali prijátele lehko notri-
szprávimo vu krátkom vrejme-
ni...."

Dzaj pa te, csi sze je komi-
povílla tá vugodna ponuďba i je gori poiskao tou firmo, te
szo nyemi naznanili, ka nájprle more farmer bidti i vesaszi sza-
ga narátali, ka naj edno farmo kúpi, k-steromi vu gotovi pej-
neaj konesimá 400—700 dollárov je trbelo dojplácsati za-
zádavek, zvöntoga pa szo 25 dollárov vózesalivali za vöhod-
bo, ka szprávijo potrejbna pízma. Nebode brezi interesántnoszti z-táksi gyálno napízsa-
ni pízsem z-ednoga sztrtké ci-
tálivati:

.... Zsao nam je, ka szamo zdaj mámo príliko odgovor dati na vase pízsmo, ár szmo zvón réda bilí dojzavézani z-nasi farme kúpüvajoucesi prve csupore na Marston, Missouri far-
meri posílanyom, sterim z-ra-
doszljov lehko glászimo, ka szmo nyim szpravili notrivandranja dovojnye z-Washing-
tona.

Ar amerikanszki govern-
ment szamo za tiszte dá notri-
vandranja dovojnye, steri zaisztino seséjo farmo kúpiti i na tisztój sze naszeliti, nasa kompania je vu predpravko vzhela szledéce i gotova je na-
ton, ka naj Vam i vasoj familié szprávi potrejno dovojnye, csi szte Ví nagibni na nasa farmi vu Marston, Missouri sze doli naszeliti i nájmre 40 plügov zemlé kúpiti.

Nas Washingtonszki fiská-
lis nam je naznano, ka vszaki nas kúpec dobí eden vizum, ár szo dvá szénátor, eden poszálanie i Missouriški gover-
nor vzéli v-roké tou dugová-
nye....

Persze gla szo tou dugová-
nye postinszke oblászti inspek-

torje szpreglednoli, vó sze je szkázalo, ka szo niti za edno-
ga esloveka nej szpravili po-
püstno kvoto, ali drüggaga dovojnye.

Opoutjeno na zgorányi do-
gotkaj, szigurno opomínamo-
szlovene, ka nakelko sze naj-
hábjao od tákxi zapelávajou-
cse agentov, steri donéese po-
nűdbe szo na svindlarje nasz-
távlyene. Csi stoj farmo sesó kú-
piti i nepozna kákse zagyüsa-
no zavüpne farm agencije, tak
sze naj obrné k-drzselszkoj po-
lodelszkoj offici, gde popolno-
ma ksenki dájo za nyega vszák-
kefle preszvetlosesenye.

Farme kúpüvanye je nej-
prouszno delo, jáko doszta vsze
trbej szpreglednoti, prvle kak
kak sze stoj nakani na kúpüvanye,
ár je tou nej szamo prebi-
válise, nego zisvilejna mo-
goesnosz tüdi vu ednom. Nej-
szamo tou znamenito, ka naj
bode eden lejpi i velki hram i
stala na farmi i ka je zemla
navékse dobra, ali csi jesztejo
prípravne vozsyne prílike, csi
je mogouese odati brezi vékse-
ga sztroska pripouvké, itd.

Szlovenszki farmerje szo zvék-
sega pazlív vu technieski du-
goványaj, ali prouti tomi sze
zlehka nagnjeo svindlarom, steri
z-glasznimi obecávanyan-
mi doli ogülio nesrécsne za-
pelancee.

Lejpe KORINE POTREBÜJETE?
Jesztejo prinasz vszefelé
nájlepse korine z-steri szi
lehko preberete i na zselej-
nye vám je domou pripelamo
Lejpi dár za vszako príliko
SZO LEJPE KORINE!
T. M. HOGAN
KORINAR
331 South New Street
Bethlehem, Pa.
Telephone 3209

F R Á S Z P É T E R
poprejno poznáni szlovenec
vász vóobslüssi, gda príde-
vu
**N O L A N - C O N C I L I O
ZSELEZNO BAOTO**

Trzsimo vszefelé szemen-
za ogradeske, lopate, grable
i vszako skér, stera je vu
ogradeseki potrejbin.

Z-sztároga krája motike itd.
— Primejra Cejna —

Nolan-Concilio
HARDWARE COMPANY
232 E. 3rd Street, Beth., Pa.
Telephone 3094

Tou pa, ka oni prej ne szto-
jijo vu niksem vezálisesi z-L.
P. Kardoshom, je tákso lízs,

stero oni szamí prevzsejo vu
onu takzvánou "ártikulusi",

sterga je za podpiszaniva

predesesztína "goszpoud re-
ditel" omejszo prejk, stero je

k-nyemi szpodobno betezsna

kombinácia: edno z-drüggim

nema vüpüglasznoszti i ednoga

razmejnya. Na raezne gle-
doues, stero sze na novine

dosztája, je tak bilou naprejdano

predszekritári, ka de telko ra-
esunano, kelko colov vózane-
szé, morebidti ka vózadene 12

dollárov, ali malo vecs Na tou

je predszekretár zamerkao, ka

naj záto nede vecs, kak \$15.00

kelko je L. P. Kardosh dao ce-
no. Tou je od nase sztráni bilou

notri zdrzsáno, csi gli je esese

potisztom, kak je pogodba vó

bila naprävlena, je predszekre-
tár bliži za 10 colov vecs keoj

napiszao, stero je szamo vu

novine prislo i nas bill je záto

itak szamo \$14.00 dollárov bio.

Tou je pa niksi tromf nej prou-
ti nam, rávno tak nej, kak tisz-
to, csi mi drouvna dela dobí-
mo od drüstva, od steroga szá-
mo tákso cejno raezna, kaksza sze posteno dosztája za

odprávleno delo i stero falaj-

nise ne naprävi. (Znábidti po-
tomet toga bi napravo L. P.

Kardosh szamo na true!) Tou

delo pa je v-cejlon leti náj-
vees stirkrát plakátje — dvá

bála i dvá piknika — pákrát kárte na gyülejse i pákrát na

pokápanye, stero vesaszi more-
mo napräviti, kakstécs drüjgo

szilno delo mámo v-rokaj, i

trno rejtko sze pripeti, ka za

pár dollárov vrejdnoszti drüj-
goga dela dobímo od szlovensz-

koga drüstva, stero vszeykú-
per niti eden sztotnyek ne za-
dene vó na cejlo leto i nej na

"sztotnyeke", stero csekkovsz-
ke knige szvcklo vópokázsej.

Mí známo postenyé dati vszák-
komi, tüdi Szlovenszkogá

Drüstva esesztínikam i tou szo

vyszidár douibili od nász vecs-

krát, gda szmo ji ober vrejdnosz-

ti polvháli vu nasi novinaj,

na sterlo lehko poumljio nasi estejouesi, ali toga sze vó-

proszimo, ka bi nász opomína-
li tákki lüdjé, ka kakse poste-
nyé dosztája nyí, steri z-L. P.

Kardoshom vu vrejlon prijá-
telszti sztojijo i vu nyegovom

ruzsnom, spotlivom papéri za-

govárrajo szvoje pravié. Csi

szo sze oni za zbantüvane esü-
tili, zakaj szo sze te nej obrno-
li k-nasim novinam, ali telko

razmejnya zse nemajo, ka je

tou tákso návada, ka sze vu

prvom rédi k-tisztem novinam

dosztája obrnouti szébé brá-
nit, stero zbantüjejo koga i

szamo potisztom morejo k-drüj-

gim idti na szvojo obrambo, esz-

bi tiszto odnyi mí zatájili? Ali

telko postenyé szo itak douibili,

kelko sze dosztája nyí. Bougse

bi bilou nisternim goszpoudom,

eszi bi vu szlobodnom vrejmeni

szí naprej vzéli kákse dobré

knige ali drüjgo haszovito

estenyé, pa naj bi tao vzéli vu

bougsi mejsztaj, bi sze návesili

malo vecs esednoszti i intelli-

gencije, eszi bi radi gizdávi bili

na szvoje eseszti pri drüstvi,

nej ka z-kilavim piszalom dájo

szyvedocsanszvo vóposztálati

od szvoje düsnevne szlaboszti va

tákxi novinaj, steri zsítka bívá-

tek je na tou nasztavljeni, ka z-

spotlivoszti, gredoszti, lazslí-

voszti, terrorizejranya firká-

livanyom zsi krüh szlüzsi toga

papéra vódávnik i szébé za

"reditela" imenüvajouesi be-
teszsnik.

Známo, ka sze ne sika od

toga dela vu novinaj pízsatí,

ali telko szloboscine szi záto

vzememo na nase obrambo

prouti nepraviesnomi i hüldoga

nakaneyna lajanyi i naj nedo-

püsztimo, ka bi nisterni nekrá-

jivi lüdjé nasega drüstva kotrig-

e natelko zapelávali, od pravice

odvraesáli.

Tou pa, ka oni prej ne szto-
jijo vu niksem vezálisesi z-L.

P. Kardoshom, je tákso lízs,

stero oni szamí prevzsejo vu

drüstvi i vidli mo, ka do te-

ravno tej goszpoudje kríesali

z-Mokrim Petekom, ka "svi-

ndlarje szedjio vu drüstvi i krá-

</div

NÁJBOLE OBČSÜTEN PUNKT

Vu vszákom esloveki jeszte eden tákci obesüten punkt, ste-roga csi znajouces ali nevedouces zbstúanje, doteckyena sztrana vszákou szamno zadrzsávane zgbí i od piksefélé groz-noszti sze nepresztifái, ka najtisztu zadomesztí, ali pa csi sze na tisztu prílika nemre po-nudit, vu szvojega szrdeca glo-bocíni odürjávajoucese eséme-re noszti, stero nika nemre poti-sávate, niti vrejmen nemre notri potemnoti, tam zivé, kak eden zivoucesi, britek, bo-léci obcsüt.

Ali nika nega na szvejti, ste-robi natelko razdrásgyilo lehko esloveka, liki gda kaj ták-se csüje, vu sterom nyegovo lasztivno národnoszt vu kák-sem tali dojgládajo, poménsá-vao, kaj vu nyegovo národnoj gízdoszti zbstúanje.

Vu tom poglédli nega výje-mánya niti med ednoga náro-dna szinouvami, vszi szo glíni i po pravici z-toga je szhájala, z-táksega sze je zacsnola vszú-ka bojna.

Csi je Amerika zdaj gízdá-va, ka je eden nyéni szin — Lindbergh jezernik nájprvi bio, kí je brezi sztanajna prejk priete Atlanti oceána i z-tém je na aviátorszkom presztori nouvi vrszt sztvouro, tá nesé vszálke prázje, na induszt-

gízdávoszt je vu vszákom oprá-viesana i vu tom szmo na glí-nom mislejnyi, kí sze za ameri-kance csütim.

Sztára vöozsívlena Europa lehko vídi, ka dokecs tam for-malitásto i priprávlyne vszá-ko naminyávanye dolizávse, mláda Amerika sze vu vszákom esinejnyi naprejiriva i nej sa-mo na sportni olimpiádaj od-tori nouvi vrszt sztvouro, tá

rije i trzstva presztori je na-prvom meszti, ali vu znanoszti, piszátelszti i kùnesnoszti sze tudi na visziki pozdigáva zse.

Lindberh sze je v-Ameriki naroudo i tak nega nikse dvoj-noszti prouti tomu, ka on nebi bio 100 percentní amerikáne. Na tom ne szprenemí nika, ka je nyeg olsa, ali sztári olsa svédszke národnoszti bio i je pred 30 ali 50 lejtami privand-rao vu ete ország.

Csi bi stoj tou opraviesano národnó gízdávoszt z-tém seseo poménsati, ka je Lindbergh nej amerikáne, nego svéd, na nájbole obesütnom punkti bi zbstúivali Ameriko, stero nig-dár nikomi nebi mogla odpüsztiti.

Vu vszálko formo bi pravies-ni bilí nyéni esémerje, ár vu prvom rédi bi po tom iméni szkoron vszálko díko lehko prevzéli od Amerike, vejm je tui lüdszta véksi tao inda notri privandrarszko bilou, zvönto-ga, z-bár kaksikoli velkim do-prinesenyom je obogáto Dind-bergh Amerike díko, dönok je mala pouleg oni isztsinszki ame-rikanev vrednozti, kí szo szvoje imé z-lecesésem litera-mi szpízali notri nej szamo vu Amerike, nego szvetszko historijo i kí szo poprekjona eslovesansztra dobroszinitje bilí.

Csi eto pout dönok naprávi-mo edno zamerkanye z-Lind-berghovov díkov prikapeseno, tou nescse bidti zatajenýe ny-eove "amerikanské" vrejd-noszti, szamo vu vkyper prigl-janye zselejmo prineszti z-notri-vandranja dugoványom i za-prílesno drzsímo na tou, ka naj prouti nepraviesnomi i z-nikim nej mentüvajoucesemi tü-hinev odiürjávanyi Lindbergh ovoga velko doprineseny za-argumentum goriponiam.

Bívsega pokojnoga velkoga prezidenta, Theodore Roosevelta szpodobno Theodore Roosevelt

PESZMI OD VASE MŁADÉZNOSZTI Vász Vszigdár vu Mładoszti Obdrzsijo

Szpejvajte vasoj deci tiszte peszmi, stere szte spejvali gda szte mládi bilí. Szpravite vkyper va-so familiyo okouli player piáne i igraté tiszte noute, stere szo igrali te, gda szte ví mládi bilí. Vidli te ka de deca szpejvala tiszte noute veszélo i ví te zsyni-mi vréd szpejvali.

VU VASEM HRÁMI JE POTREJBNO NA PIÁNO

Na nase doliplacesuvanye szi ví tou trno na lehki kúpite. Prinasz za tákso ejeno dobite piáno, kakso szi ví lehko kúpite. Mí odávamo szvejta héresne

CABLE-NELSON PIÁNE vise 175,000 ji jeszte vu nuci zdaj

Príde notri i poszlühnite vaso lübléno nouto ali peszen igrati na nyou. — Rédno summo vam notri zraesunamo za vas sztári fonográf, orgole ali piáno.

PHILLIPS MUSIC STORE 24 E. 3rd STREET, BETHLEHEM, PA. — Odprejto po vecseráj —

DR. GAEDE ZOBÁR

Vszém postüvanim szlovenom naznáye, ka zobárno kancelajo opré pod-

313 SO. NEW STREET

ZDAJ V-SZOBOTO, JUNIUSA 25-ga, 1927

Dr. GAEDE szvojo kancelajo szám oszobno-pela i nema niksegá vezálisesa z-drújgimi zobár-ni kancelajami. — Zobé szkubé brez bolecsíne, znájnovejsim methodusom. — Vsze zobárszko delo réndo zgotovi.

TRNO PRIMEJRNE CEJNE

313 So. New Street, Bethlehem, Pa.

(Ober Lynch Cipelne Baote.)

PRIDTE GDAKOLI!

KSENKI VIZITEJRANYE.

STRAND THEATRE

ZDAJ V-SZOBOTO, JUNIUSA 25-ga

Richard Bartholmes

"VU BOZSNO OBHODJENOM JUNÁKI"

Príseszten keden od

JUNIUSA 27-ga do JULIUSA 1-ga

"ZMRZSNYENO DEJTE"

Edne sziomaské familije zgodbe trno poviden kejp, steroga de vszákomi vrejno poglédnoti.

velt iména szin, kí sze priprá-va vu Amerike politiesnom zsi-vlejnyi szvojega ocsa meszto prejk vzéti i nyegova rejes zse zdaj z-velkov tezsávó lada, je vu k-Lindbergha materi poszlá nom pozdrávnom telegrámi szledéese pravo:

"Na tákse tipuse, kak je Vas-szin, má Amerika potrejbesi-no".

Té recsí tak da bi tou seséle povedati: "Ví szte dobrí i zselni notrivandrajouesi bili, ali nej je vszálki tákci."

Ali csi bi tiszto hípa tudi tákcsa szigurna notrivandrajouesa práva bifa, velko pítanye je, ka csi bi mogoucesi bili notri prídi Lindbergha sztariske sztariske vu Ameriko i csi bi med nyini te nájmlájsi meo príliko tákso díko szpraviti Ameriki?

Tou je nej dojglédanye, tou je nej poménsávanye niti nikomi, ka je amerikanskó, ali da pa tákcsa pravica je pred ste-rov sze nemremo vöognoti.

Dzaj doszta tákci sztarisov jeszte vu etom országi, steri-deca pouleg szigurnoszti notri-vandrajouese práve nemrejo prídi vó k-nyim. Z-tiszti bi tudi lehko grátali táksega ti-pusa amerikanci, liki na kakse szi Theodore Roosevelt míszi.

Tou je isztnina ka vszálkoga privandrara dejte nemre tákse produkálivati, kak Lindbergh, ali da pa zná delati, stero je tudi natelko znamenito. Ár vu právoj isztnoszti je dönok delo posztavilo Ameriko za tak zinozsn i bogáto, toga nájvési si i nájzsmejszni tao pa szo notriprivandrajouesi opravili.

Lindbergh na povidnom názhaji sze notrivandrajouesi vklupno veszéljio i prestimáva-jo z-amerikancami, ali dobro bi bilou, csi bi z-tém pripetjom prikapeseno vszi tiszti, kí szo napunyeni z-tühhinev odiürjá-vanyom i notrivandranje esese bole seséjo poszguriti, malo premislávali na tom i naj bi previdli, ka je vszálki tühhinev nej na skodo, nego na haszék Ameriki i brezi tühhinev bi Amerika nigdár nebi mogla prídi tá, gde je dnesz, ni sa-mo vu lüdszta vnozsimi nej, ali niti vu indusztri, inányi i kulturi tudi nej.

Eseste i amerikanskomi lüdszta plodi je tudi na velki haszék bilou z-notrivandrajoues-csim valon premejsanye, tak sze je osznovila vó nájlepsa, nájkrepsa lüdszvinszka fajta.

OGNYA ZNAMEJNYA NA SOUTH SIDE-I

- 7 St. Lukes Hospital
- 12 Broadway & Fiot
- 13 Alaska & Sioux
- 14 Antorio & Itaska
- 15 Five Points
- 16 Fourth & Cherokee
- 17 P & R Station
- 18 Cherokee & Freytag
- 19 Wyandotte & Fiot Av
- 23 Packer Av & Montclair
- 24 Second & Northampton
- 25 Broadway & Broadhead A
- 26 Summit & Carlton
- 31 Packer Av & Adams
- 32 Fourth & New
- 33 Third & Taylor
- 34 Fifth & Taylor
- 35 Third & Adams
- 36 Fourth & Webster
- 37 Third & New
- 41 Fifth & Fillmore
- 42 Fifth & Atlantic
- 43 Third & Pierce
- 44 Fourth & Buchanan
- 45 Seventh & Atlantic
- 46 Buchanan & Selfridge
- 47 Fourth & Fillmore
- 48 Evans & Monroe
- 49 Pierce & Thomas
- 51 Third & Cherry
- 52 Fourth & Cemetery
- 53 Fourth & Hays
- 54 Thibd & Hobart
- 55 Pfeifle & Hays
- 56 Sixth & Ridge
- 57 Mechanic & Hill
- 58 Fourth & Hobart
- 312 Fourth Williams
- 313 Eighth & Brinker
- 314 Third & Bessemer
- 315 Fourth & Diamond

NAZNÁNYE!

Vszém postüvanim szlovenam naznáye dam, ka szam sze z-prvejsega hotelia prejk od Vogrszke riim, kath. cérví odszelo vu moje lasztivno meszto, kak je predetim Louis Katona bio pod 743 EVANS STREET BETHLEHEM, PA. — Prosíz vsze pos-tüvane szlovene, naj mené vu potrejbnom vrcjmeni goripoiscesco.

JOSEPH BORDA, hotelos

Trno Znzsane Cejne

NA VSZEJ CIPELAJ. VSZÁKOMI VU FAMILIJI

Nezamüdté prídi zdaj v-Szoboto

Csi prvlé príde, vsze bougse blago dobíte

Juniusa 25-ga Cejli Dén

PAUL ALEXY

209 E. THIRD STREET, BETHLEHEM, PA.

PIKNIK!

PIKNIK!

Bridgeportszko Rákóczi Vogrszko Betezsne Pom. Brüstvo Bethlehemszki 66-ti razréd.

1927 Juniusa 26-ga, v-Nedelo popoldnévi

VU ETOM LETI

PRVI VELKI PIKNIK

priédi v-Nouvol Lutherakom Szlov. Piknik Parki, na steroga vsze postüvane szlovenske brate i szesztre z-lübénoszty pozové, Prireditelszto.

Igrala de VÁRADY-ova povidna banda.

Za lüsnorazveszeljávanye, za dobro jejsztvino i hladno pítvino je poszkrbieno.

Notrisztolejnye cejna moski 40c zsenzszke 35c.

Zaeschtek ob 1. véri popoldnévi.

VELKI MAJÁLIS

bode obdrzsávani

1927 JULIUSA 10-GA, V-NEDELO

vudné i vecsér

VU LINCOLN PARKI

steroga prirédi

Allentownszke, bethlehemszke, eastonszke, philipsburg-alphinszke delavszke organizácie, delavszki klub i betezsne pomágajouesa drüstvo.

Vszéfele dobra vogrszka jejsztvina i hladna pítvina. Gorisztoupijo Dalárde, nájbougsi spilarje i szpejvei, — bode vszéfele obveszeljávanye, spile i velke vrejd-noszti lejpi prijzi vöttfálan.

Igrouto de FRIEDMAN WILLY-a povéksana héresna banda obszliuzsávala.

Tiketa cejna za persouno 50 centov.

Na vszálkoj tiketi szreesna numera jeszte, z-sterov lejpi senk gvinia.

Za \$150. vrejdnobla lehko dobite csi te szrecsni. Ete lejpi dári sze lehko poglédnejo vu Delaveo dou-mi 1163 Mechanic Street, Bethlehem, Pa.

1. Eden moderni sztojési Poszvejt

2. 14 karátov zláta vóra na rokou.

3. Lejpi Poszvejt na szto

4. 116 numere Kodak kejparszki masin

5. Prelejpi album za kejpe.

6. Lejpa szrebrna Mosnya

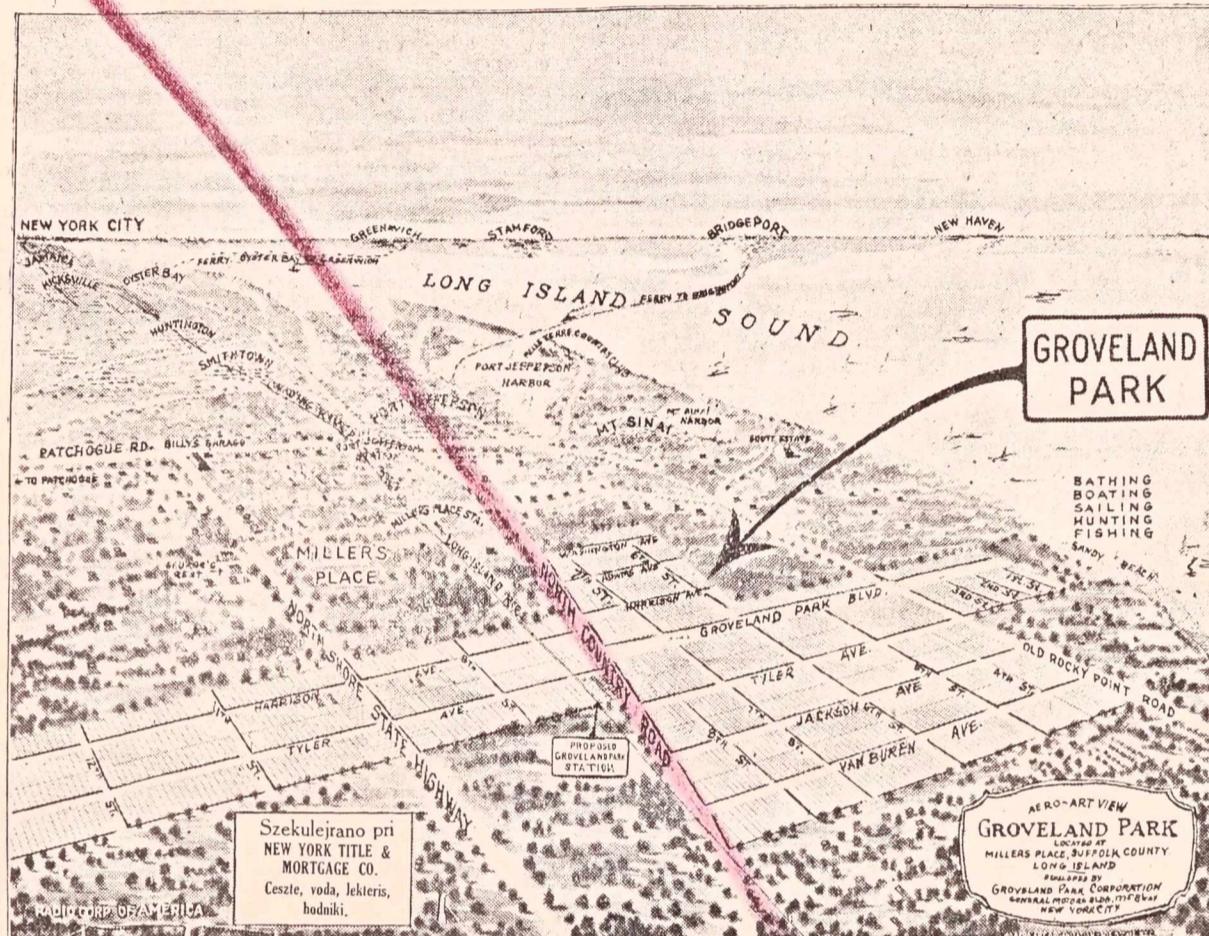
Zvöntoga pa vó bode spilalan eden 5 Tube Master Rádio, steri de tam vu parki gorposztávleni, steri vszákomi veszélje szprávi, kí de tam na pikniki.

GROVELAND PARK

Nájlepsa, velka i nájbole ideálna krajina za naszeljenye na Szevernem kráji Long Isanda

Na kraszno lejpom lezsáji, jáko zdrav lüft, lekteriski poszvejt, vodé vod
cementane ceszté i vszáka prijétnoszt

Bridgeportskim
Szlovencom
toplo porácsamo
Long Isanda
toga nájlepsega
krája zemliscsa

Tekája leta 1926 je bilou zaesnyeno delo vu Groveland Parki. Zse vu prvom polejtji sze je pokázalo velko naprejidejnye. Zdelani szo bilí plámi vodévod, elektricsne poszvejte i mouesi; naprávleno je bilou zse tudi nikaj ceszté.

Letosz pa bode tou delo do konesano do szeptembra. Groveland Parka lasznicke mocsno dela-jo na tom, ka naj sze tá krajina razvíje i vréd posztávi.

Vecsina Bridgeportesarov pozna Long Island i tudi znájo, ka sze vecs jezér lüdji namenyáva vó od-szeliti z-prejkmere napunyenoga New Yorka ino szi seséjo na Long Islandi posztaviti szvoj dom. Vnogi pa táksi jesztejo, kí szo nanes nej vidli nájlepsi krajin na szevernom obrezsjszji Long Isanda.

Záto vász pa pozávamo, ka bi poglednoli Groveland Park, kí má kraszen polozsáj, nej dalecs od zgodovinszkoga i cvetécesega meszta Port Jefferson, steri je 100 do 150 fuszov vise mourja, krízsajo ga lejpe ceszté za automobile ino je blízi obrejzsje z-csísztov morszkov vodouv i bejlim pejszkom. Groveland Park je pouleg Long Island zseleznice ino je zse tudi zdelani plám za novo zselezne-pouti stácijs na tom grünti.

Zdaj szo zse krédi za edno velko ostarijo delati. Tou sze zdaj vu príseszni kédnaj zse zacsnejo delati. Na toj krajini je dober csiszti lüft, zdrava klima; vszaki sze má príliko kupati vu csisztoj morsz-

koj vodej, voziti sze z-ládjov, loviti ribe ino sze veszeliti na drüggi vodení sportov.

Bridgeporski szlovenom sze tudi dá prílika, ka tou meszto po redelaj lehko pogleđnejo, ali prvle moremo nasega zavüpnika tá poszlati naj szi od toga poguesijo i tou míszlimo, ka príseszten keden zse nikál tá príde, naj tou pout krédi priprávi.

Csi máte nakanejnye kúpiti lot na tom meszti, hodite znami na nasi sztroskaj. Poglednite szi Groveland Park i gvišni szmo, ka polübite tou krajino i vesaszi te sese-li na toj krajini meti szvoj dom.

Long Isanda prebíválszto je szkoron eden tréti tao cejloga New Yorka. Tou je malo komi znáno.

Long Island je rávno prípravno meszto za na klácseni New York.

Lüdjé, kí szo nej radi med gousztsimi zidínami vu velkom vá-

rasi, glédajo na Long Island, steri je nájprijeten i nájlepsi presztor za nyigov nouvi dom.

KA ZSELEJTE?

Zdravo zrácino; vecs presztor; lepso i bole prípravno okroglo.

VSZE TOU VÁM PONÚJA GROVELAND PARK.

Radi máte mourje; seséte sze koupati vu morszkoy voudi; sterá je csiszta ino nej nevarna nej za vász, nej za vaso deco.

KRASZNO OBREJZSJE V-GROVELAND PARKI VÁSZ SZÁSZNE.

Seséte meti lejpo ceszto za automobile, da te sze pelali v New York?

GROVELAND PARK JE MÁ!

Seséte meti dobro zseleznsko zvézo.

GROVELAND PARK DE MEO I ZSELEZNEPOUTI STÁCIJO TAM NA MESZTI.

Seséte meti dobro vretinszko vodou i elektricsni poszvejt?

GROVE LAND PARK VÁM TOU PODELIJ BREZI VASI SZTROSOKOV.

Seséte meti ogvüsano lasztnisko pravico od zeml?

VSZE LASZTNISKE PRA-VICE GROVELAND PARKA SZO OGVÜSANE.

Seséte kúpiti zemlou za niszi ko cejno?

GROVELAND PARKA ZEMLÉ CEJNA JE NISZIKA ZA ONE, KI ZDAJ KÜPIO.

CEJNA EDNOGA LOTA OD \$115.00 VISE.

Groveland Park má táksa lejpo lezséce meszto ino sze tak lepou razpresztra, ka nasi kúpei dobijo vsze ka szi zselejo.

Gda pridete na tou zemlou, poglednete vsze ino sze ogvüsate, ka je nase potrujávanye isztniszko. Vidli te, ka je Groveland Park rávno táksi kraj, kaksegá szte ví zseleli.

Tak vesaszi kak Long Island zselezneput na elektriko bode vpelana, steri sze vu krátkom vrej meni zse zgodí, vozsna vu New York bode szkrátsena na pou vore.

Csi seséte kaj vees zniati po drouvnoma od té zemlé, pelajte sze znami, príde vu naso kancelajo, písite píszmo, ali pa telefonejraite i mí vam dámó vsze preszvetlosceneyé.

GROVELAND PARK CORPORATION

1775 BROADWAY, NEW YORK, CITY

Telephone: Circle 6041

Foliske priszegebe nevolo
zroküjejo nisternim
drájverom

Harrisburg, Pa. — Vu Pennsylvania drzséli szkoron trészeti tákki drájverov jeszte, steri soz nej po praviesnej pouti douibili szvoje drájver lájznice. Tou je zdaj bilou zgláseno od Pennsylvania Highway Departmenta po Benjamin G. Eynon-i, kí je registrar od motor lájnicov. Tém lüdám soz se zvoje lájznice za nevaláne vesnici i zdaj sze prouti nyí tozba zdigne, stera je lehko \$100 do \$200 pejnezná kastiga ali pa pou leta vouza. Eynon je esce tou pravo, ka soz do zdaj zse vnuogim obojo kastigo dali, kakti pejnezná kastigo i vrouzo.

Highway department polícají soz dvá tákksiva drájvera vu szvoje rouke douibili, kí soz brezi lájnicov automobile ravali, ár soz nyigvi lájnicke presztávleni i tam soz na folisko delo gori prisli. Po pravidi, gda ednouk ednoga zse ob drájig za hodli te zse nyemi lehko věkszo kastigo dajo.

JOHN KOUSZ

SZLOVENSZKI KONTRAKTOR

Zgotávlam vszefelé novo i sztaro tislarszko, zidárszko i pleszterszko delo. — Csi máte tákse delo dajte meni znati i jasz van dam rédnó cejno, na tou delo.

1035 MECHANIC ST., BETHLEHEM, PA.
Telephone 227-R-1

Brezbolezni Zobé Szküblenyne KSENKI

ZA PEJNEZE ALI NA DOLIPLACSVANYE
(Z-ZSIVÍVAJOUCSIM LÜFTOM)

Csi szi drüjgo delo prinyem dáte delati.

Eto brez bolecsine zobé szküblenyne vám doszta pejneze prispara, nájmre sze vam je potrejno drüjgo zobé delati. Vsze vase lagoje zobé vám ksenki poszkuibmo vő, eszi szi drüjge zapovejte.

GOULD

Dental Plates

Garantérani 15 lejt

CEJNE:

Dobri zobovje \$ 7.50 i vise
Mocsni zobovje \$12.50 i vise
Zláte koroune .. \$ 5.00 i vise

ODPREJTO VUDNÉ I VNOCSI

GOULD Zobár
4-ti i NEW STREET
(vise Peoples Banka)
Bethlehem, Pa.

JOHN NOVÁK SZLOVENSZKI KONTRAKTOR

Gorivzeme vszefelé zidárszko i tislarszko delo, popravek i novye hramie delanye. Steri szi lehko tak dáte napraviti kak de sze vam vidlo. Csi šescte nouvi hrami delati, ali eszi popravek máte, proszite nyegovo cejno.

Zdaj sze trno fájne drva dobijo prinyem i falej kak gde koli indri.

811 Bastian St. Phone 3454-R Bethlehem, Pa.

Bethlehem National Bank

Prejk od Market House

VREJDNOSZT	\$8,000,000
Kapitalis i vecsina	\$800,000

Bethlehem National Bank

THIRD AND ADAMS STREET
Odpredno v-Szoboto od 7 do 9.

Od té kancelaje na príliko eto dugoványe naprej dáva. Harry Slomovitz z Wilkes-Barre, Pa. je pokastigani bio vu Luzerne county-i, zavola toga, ka je palinko lífro, stero togi, ka je prouti právdi. Na tou je szvoj lájznice zgúbo ino soz nyem pravli, ka naj ne proba lájznica prosziti, dökécs nyem vrejmen dolu nepretesé. Slomovitz je tou nej poszlíhno i za krátek esasz je pá notri da prosnyou za lájznice. Vu prosnyej je tou nej ovado ka je on zdaj nej dávno lájznice zgúbo, ali ka ga presztávleno má, nego je tou pod prísegbov zatáj. Na tou soz gori prisli ka je vu kastigi i zdaj dvejsztou dollárov má zagvúsanoszti dolu djáno do szouda.

Eynon právi, ka je po právdi eden cslovek nej mogouesi lájznica dobiti, kí vu kastigi sztoj i naj ni eden ne proba tou vöspilati, ár eszi tákki cslovek lájznic proszi, kí ga presztávlenoga má ali vu drüjgo kastigi sztoj, tiszti szamo számi szébi nevolo dela, kí szo na tou podá i dönonk proszit lájznice.

SZLOVENCI!

Gda de vám potrejno na pohistvo, kálle ali kakoli pri hrámi, príde k Miller Bács-i ali pa telefoneraje na eto numero 3609 pri nyem je vsze trno fál.

L. MILLER
723 E. 4th STREET
BETHLEHEM, PA

REED SZNÁTOR I NOTRIVANDRAJO- CSA PRÁVDA

David A. Reed, pennsylvaniski szenátor je vozglászo, ka bi velka nevarñoszta bila na ország gledoucs, eszi bi pred notrivan-drajoucesimi oudprli vráta.

Z-Chicago glászijo: — Pred Chicago Association of Commerce iména drüstvom je David A. Reed, Pennsylvania drzséli szenátor preminouesi etsztrek velki gouvor drzsao, vu sterom je vozglászo, ka je notrivan-drajanya pítanye dnesz Zdrüszeni Drzséli nájznamenitejsa problema, pa dönonk, nájvecs amerikanszki pörgaróv trno malo pazke obrné na toa dugoványe. Szenátor je zadošzta z-ozstrimi recsámi obszoudo tisztes, steri szo na tom, ka naj, kak nájvesz notrivan-drajarov pride vu ete ország, ár je országi tou nájvélka priozosz, ka naj, kak nájmenye privandrárov pride notri.

— Vu januári — je právo med veesim — je vees kak edno i pou millio lüjdi proszilo poutni líszt pri veesi amerikanszki konzulátusaj. Za tem velkim seregom pa ona velka vnozsina lüjdi sztoj, steri tüdi v-Ameriko seséjo prídti, ali nej soz plácsali doli potrejno i naprej, pízane sztroske za prosnyou i vizum, ár tak znájo, ka nemajso vüpažni na odpotívanye.

— Oszemideszét percentov o-óni lüjdi, steri v-Ameriko seséjo potüvati, májo rodbino eti — je právo szenátor — i tej vszi moesno delajo na tom, ka naj, zdajszno notrivan-drajouco právo szprenemíjo ali zni-

csijo. — Reed szenátor je edno poutno, ka zdajszna notrivan-drajouesa práva telko protivníkov má vu Kongresszusi, ka nega doszta vüpažni, ka bi széta práva dugi esasz mogla goriobrszati vu zdajsznoj formi.

zsi domô ponyega, eszi ga prineszi, da eta vrla zsenszka pokázse, sto je krívec? Deklina sze sztrószila (tak právi kuma) potom je brezi rēesi domô sla po album — i celô popárjena, bléda je bíla, gda je nazáj prisla. Kapitán je hitro pregledno sztráne i preci je na pamet vzéo, ka eden diák odnut "fal". Hop, tú je koga iscsem. Pogledno je napíszek i vő sze je pokázalo, ka je té Pali decsko. Vő soz ga odneszli. Steli soz ga mentüvati i rávno soz ga z-tém v-mrézso zapleli.

Dráge nase materé ocsí soz glazseno dôb vzelé gori, vüszta vszívile, "szrdca kres"! hröpi.

Hitro morphium kaplice, — je bêzsao vő fedajôes gospz. Gábel v-künyo k-szakacsici.

Drzsina je viküp pribêzsala, odkapesili szo na nyé pruszek, vüodvezál miér i lezsat jo djáli, dokecs szva midva nazájprisla, oblédje-na, odnemorena je lezsála v-Palia poszteri. Jasz szem escse vöné na vilici vzéo doli rôbec, vő sze odmota z-kíkle i podpazdjami szem je neszao gori. Szreesa — ár bi eto nôvi obhod nebi prav prisao drágoj nasoj materi. Escse i zdaj je ji britek, davécs jocs obvzéo, kak je Palia várala. Gábel bácsi, ga je preci opômeno naj vő ide. "Vmoris mater, eszi tü osztánes".

Za edno vörö nyé je bôgsz grátalo i Paliava je zseléla.

Michael Palásthý

827 E. 4th Street
BETHLEHEM, PA.

Opráviam vszeféle lekte risko delo z-garantéranyom. Primeni sze dobijo nájbougsi globi v-poszvej i szaksa lekteriska náprava, stero sze pri hrámi i biznici nüca.

VNOUGO MILLION JE KOSTALO SZVETSZKO VÖPOSZTÁVLANYE.

Philadelphia várás je na lajnszko leto obdrzsáno szvetzko vöposztavlanye vnuougo pejneze potroszo, stero je zse naprej bilou znáno ka gori plácsajo na tou vöposztavlanye ali tou szi je nisce nej miszlo, ka bi telko million gori plácsali. Vszevükper 19 million dollárov je goriplácsano, stero z-toga szlája, ka je szamo poloviczo národa prislo glédou to vöposztavlanye i szamo poloviczo meszta, je bilou gorinajéto na vöposztavlanye, za stero je szamo poloviczo pejneze notri prislo, kak szo pa racesunali. Eden nájvél-si zrok goriprineszéjo ka za-koj volo sze je nej poszreszilo tou vöposztavlanye, je prej tou ka soz nej biliz zevszim priprávani vu zacsétki i gda soz náj-prvi lüdjé glédat prisli, tiszti szo sze nezadovolno szpoume-nili od tisztoga ka soz vidli i tou je vnuougo lüjdí vakraj drzsalo.

Tiszto meszto, gde je tou vöposztavlanye drzsáno bilou je tüdi vnuougo pejneze kostalo, ár je tiszto vsze trbelo vréd. Je-mati, navozsávati i édnako delati, za stero nisterne politiku se krivijo, ár soz tej prej z-to-ga haszek napravili vu tou for-mo, ka tou vréd vzeto meszto zdaj za dobre pejneze lehko.

odájo, stero soz za várasko pej-neze dálí za nüc valon napra-viti.

Edno je gvüsno, ka Philadelphia várás vnuougo lejt ne-pozábi tou drágo vöposztavla-nye i eszi bi te esce dobro imé doubo za tou. Meszto dobrega iména ali dobrí glászov soz no-vine vnuougo kritike pízale od vöposztavlanye i di tiszti lüjdí kí soz tou ravnali.

NA ODAJO

Malo nücano pohístvo kùp-jem i odávam. Príde ali tele-fonerajte 3105. DAVID E. REIS, 24 W. 3rd St., Bethle-hem, Pa. Stré dveri od Ross Store. Odprejto vecsér.

VÖODAJA

Naznánym vászén postüvan-im szlovenom, kavu mojó baoti vsze plátno blágo, cipele i szpoudjen gvent za trno zni-zsanzo cejno lehko kùpijo.

Podpéranye proszi

JOHN ENGLANDER

372 PINE STREET,
BRIDGEPORT, CONN.

(vu Kovács kejpara hrámi)

Telephone 4420

NOUVI VRÁCSITEL

D.R. SAMUEL N. CONENS

naznánym, ka je kancelajo oudpro pod

629 E. 4th STREET, BETHLEHEM, PA

gde je na szliiszbo vszákim tisztem, kí soz na vrácsita potrebni. Vesio sze je na Vermont Univerzitéti i vrács je vu Deinszkom Spítáli vu Philadelphiaj.

B. KAPLAN

PERUTNE ZSIVÁZNI TRZSTVO

331 E. Mechanic Street, Bethlehem, Pa.

Zdaj preminouesi PETEK JUNIUSA 10-ga pod edzgornov numerov szam oudpro nouvo baoto, gde szvoje kosztimere rávno tak sesem vüobszlizsavati, kak do eti mao. Nájpredneyse pízance i kokousi primeni dobite. Hitro i rédno vüobszlizsavanye. Na zselejnye vám goropravimo i seszstimo tecáska, ka te esakali.

— 29 —

poni pelajôcsoj pôti z-pajdásom, ali ona ga je nê brav pohlédnola, i tak nevô doli szpíszi kaksi je bio, nego tak právi (csüdna história je tô moja gospz) ka naj moja esí dá nazna-noszt od "onoga" geto sze je Mariska rávno po onoj pôti pelala domô na edni kôlaj z-Korpone, gde je pri babici bila eden tjeden, tak je víditi mogla diáka.

— Dale, dale! — szilijo ga mama, od hû-doga zdênya pokritim obrázom.

— Oblászt je preci lüjdi poszla Gyuria iszkat, ali nê soz ga naisli, stero je nikse lehko delo nê bilô, ár je tam prevnogo zápisja, bre-zsín prepádov, eszi ga je v-ednoga tákseg-a najsao Pali notri szünoti.....

— Pali? Moj szin? szkricsjó mati szrdeč trápnim glászom i jôkójocs na diván szpádnejo. Malo szledi prizdignejo glavô i gori szko-csijo. — Tô je nê isztina, tô je lázs! Krivica, ogrizávanye! Moj szin je tákse nê csinio. Jasz ga poznam. Jasz szem ga noszila pod mojim szrdečom.

— No, no, no — toli jo Gábel gospzon, — Zaguesao szem sze. Odpiszténe proszim, jasz szem szamo mencso oznameno. Potvárja-nye, mencsa je esce nika nê, tém menye do-gotek. Ali cslovek záto odpre gori lampe, da sztanovito naprêdá prigodke, tak kak sztojjo, ali pa kaksi sze vídijo.

Ka je "Poison Ivy" zcsemérjenya vrásztvo?

Koga takzváni "Poison Ivy" poznána amerikanskza rasztina zsemérjeni, szi trno zlehka pomága na toj neprijetnoj i zadoszta nevarnoj nevouli, es vesaszi dá napraviti z-patikárosom eden raztáp (oldat), steroga na zsemérjeni tejla tao trbej namazati z-vattov' ali z-vunatnim roubcom.

Trbej proszti vu patiki eden pét percentní **potassium permanganate**, stero je prouti esemér poison ivy-i, ali tiszti je neskodliví na kouzso, esli gli osztáne zanyim edna blejda brlizga na tejli. Csloveka gízdoszt sze persze bráni prouti va sterikoli patikáros za párlizgi tüdi, zato tüdi lehko minút zgotovi.

JOE CHAH

MOSKI I ZSENSZKI SZABOU

Nouve gvanie delam za \$25.00 i vise
Popravek, pejglanye i pucanye za trno primejrnco.

Telephone: Granger 2134-W

2446 St. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO.

Phone 1542

Zdaj Je Vrejmen

ravno prípravno i cejne szo niszike esli zdaj zapovete

K R I Z S

delanye za vase pokojne i prinasz tou nájbougse delo lehko dobite, ár nájmodernejse mámo notri szpráveno naso delavnico.

P. C. WEIL I SIN

222 W. UNION STREET, BETHLEHEM, PA.

Telefonje { 591
1032-J
2451-R

Regisztráran
Plumberje

THOS. B. BRIODY, Jr. Plumbing & Heating

324 TAYLOR STREET, BETHLEHEM, PA.

Trno sze nam dopadne ka mámo zadovolne kosztimere, tej szo nasi nájbougsi glasuvajouci.

Nase delo i blago je popolnoma Garantéano.

— 30 —

— Vsze scsem znati, — zdehne szi mati, v-celom teli drgetajöcsa, — vsze, vsze.

Jelibár tam szem nihao, ka je oblásstniksega szlédá nê naisla, szamo li edno csrepnyeno pipa, stero szo moji pojbarje za Gyuri va szpoznali. Tak je Gyuri, uprav hodo tam i zdaj szamo je tó pítanye, sto je bio te ov drügi diák? I csi je do etiga mao od táksega bio gues, stero je plemenite gospé materno szrdcé obtezsilo, zdaj de zse od táksega gues, stero meni, kak oesi szprávi britkoszt. Ali zato vsze odkríjem, nika nezaniesim, ár je tó nê sála.

— Lepô hválím, gosp. Gábel.

— Marisko csér szem vöposzlühno, stera sze je tiszti zvecserek z-Korpone domô pripe-lala, ali ona je tajila, ka bi oniva dvá diaka vídla. Szurina András kapitány kí je prisztanovo nájbô povédano Mariski krsztni ocsa i jáko zaviti i cseden cslovek je, sze je z-tém nê zadovolo, eden vecsér je k-nam prisao i pripliki vöopítao mojo csér. Stera je pri tom sztálna osztála, ka je nikoga nê vídla. I tak je zdaj zse konec, tam szmo, gde szmo bilí, ali Szurina András je nê zaman moj kuma, té cslovek je, steri i z-jablanovoga evétja vó zná szpotezszti csresnyove koscsice, je prinasz osztano navecséri, sercáva je hiszno szprávo i drügi drobis, tak nyemi je tüdi Album pri-sao do rôk z-diákov fotografihami. Gori je

odsztráimo, esli z-edem percentním **oxalic acid** raztápom tisztó dojzaperémo. Oxalic acid je esemér, za toga volo je pri-dei bole prijetno nücati **bisulphat sodo**, ali szamo zsájto i toplo vodou, stero bár dugó ne odsztráni brlizge. Csi je esemér na rasztina kouzso tüdi dodonnesla z-szvojim esemérom, tak je bougse na obesütno kouzso potassium permanganate z-vodou nücati.

Permanganate sze szamo temore nücati, esli sze je zsemérjenye zse zgoudilo. Kí sze naprej sesjó obrániti prouti ivy-i, naj szi zaperéjo dolí roké z-pét percentním ferric chloride raztápom, stero z-vodou i vu poloviei z-glycerinom trbej vklüper zmejsati. Vsze tú vrásztva sterikoli patikáros za párlizgi tüdi, zato tüdi lehko minut zgotovi.

Petnájszetmillionszki

Ford auto je gotov

Z-Detroita glászijo: — Preminouesi pétek szo zgotovili 15 millionszki Ford automobil vu detroitskoy fabriki. Henry Ford je na tou radoszt vó dao priplati z-muzeuma szvoj nájprvi Ford auto i notri je szeo v-nyega, on szám ga je pelao okouli po várasi, zanyim je naszledüva te nouvi 15 millionszki masin. Od tej 15 millionov vezdaj 10 milio Ford autojov jeszte vu obraesáji — na telko je saca Henry Ford.

Pétdeszét percentov vecs váme

Preminouesi keden szo pét-deszét percentov vékso vámo navrgli na svájcerszki szir, stero je zato vesinyeno, ka naj amerikanskomí szirej cejno vu zdajnsye formo obdrzsi, ali svájcerszki de pa zavolo podignyene váme dragsi bidti. Na tou szo sze trno vkanili tiszt, kí szo tou tak meli vörzacsunyeno. Zdaj szo glászi prisli z-Svájcerszki, rávno od tiszte fabrike prezidenta, gde svájcerszki szir rédijo, ka za toga volo svájcerszki szir nede drag si i vászaki ga lehko telko jej, jak do eti mao. Do eti mao je pét centov vámne bilou na vászakom fünti, zdaj po etomtoga pa 7-½ centov bode od fünta. Svájcerszke szirove fabrike prezident je pa pravo ka tou nikaj nede skoudilo na nyegom exporti.

Pittsburgh, Pa. i Krajína

Zavúpavnik: Markos István

Tel. Cedar 3584-M

N. S. Pittsburgh, Pa.

F. N. HOFFSTOT, Szednik

GEORGE G. SCHMIDT, Peneznik

T. W. FRIEND, Podszednik

H. J. C. BREKER, Podpeneznik

Penezna Vrejneszt \$200.000.00

Cejlo Imánya \$350.000.00

NATIONAL BANK OF AMERICA

709-711 East Ohio Street

Pittsburgh, Pa.

Safe Deposit Box-e sze dobijo z-árenda

4% Interesa plácsa na sparavnoj sumi

Telephone Cedar 9163

JOE'S HOTEL

Primeni dobite vszidár vszefelé dobro jejszvino ino pítvino. Tüdi lejpe hisze mam za vődati Gdá te na tou potréjbní pridte k-meni i jasz vász posteno vöbszüzsí.

JOSEPH GOJ TAN, lasztnik
817 Chestnut Street, N. S. Pittsburgh, Pa.

Szlovenec naj ne bode brezi szlovenszki novin!

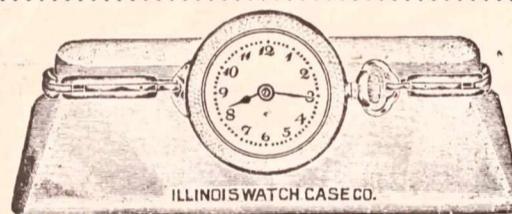
GDA DE VAM POTREJBCSINA NA POHISTVO, KÁRPETE ali KÁHLE

prídte kmeni i vidli te, ka te zadovolni, kak zblágom tak z-cejnov

HARRY KRUPP

843 E. Ohio Street N. S. Pittsburgh, Pa.
Phone Cedar: 5752-W

Vszefelé Rádio-je prinesz dobite za nisziko cejno.

ILLINOIS WATCH CASE CO.

Primeni dobite ráj bokse blago za rédno cejno. Pridte vu

S. MALLIN, Vörarszko bauto.

729 E. Ohio Street, N. S. PITTSBURGH, PA.

Telefon Cedar 9529

Vszigdár dobro i rédno bodete vöbszüzsí, ci pridete vu moj Hotel, ár primeni dobite tou nájboukszo blago za nájrednejso cejno.

Horvatski i Szlovenszki Hotel

Matt. J. Bestic, lasztnik
834 E. OHIO STREET N. S. PITTSBURGH, PA.

PODPÉRAJTE tiszte store, stori glasüjejo v-nasi novinaj

Nouve Moude Lejtno Blago

Nase LEJTNÖ blago szmu zse notri douibili. Za moske i pojbe Gvant je krédi i cšáka na vász gda pridete ino ga pogľdnete.

MOSKI GVANTI

POJBOV GVANTI

KOLAPOSJE

HOLSZTIKJE

SZRAKICE

Dájte nam príliko naj vász lehko vöbszüzsívamo.

Joseph Patz

"MOSKOV i POJBOV BAOTA"

829 East Ohio Street N. S. Pittsburgh, Pa.

Prineszto eto glasenyé notri knám i

dobite dupliske Trading Stempline